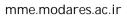

ماهنامه علمى پژوهشى

مهندسي مكانيك مدرس

طراحي كنترل كننده حالت لغزشي ديناميكي براي سيستم تعليق فعال

على كرمى ملائي

اطلاعات مقاله مقاله پژوهشی کامل

دريافت: 20 مهر 1394

يذيرش: 19 آذر 1394

کلید واژگان:

چترینگ

سيستم تعليق فعال

ارائه در سایت: 07 بهمن 1394

كنترل حالت لغزشى ديناميكى

ستادیار، گروه کنترل، دانشکده برق و رباتیک، دانشگاه صنعتی شاهرود، شاهرود شاهرود، صندوق پستی361999516، akarami@shahroodut.ac.ir

چکیده

~~*~~_____

در پی دی بن م

در این مقاله، رویکردی جدید برای کنترل دینامیک سیستم تعلیق فعال خودرو در حضور اغتشاش جاده پیشنهاد شده است. سیستم تعلیق فعال پیشنهاد شده با استفاده از محرک هیدرولیکی به خودرو اعمال میشود. ورودی این محرک هیدرولیکی نیز یک شیر الکتریکی میباشد. به عبارت دیگر، هم معادلات مکانیکی سیستم (مربوط به محرک هیدرولیکی) و هم معادلات الکتریکی آن (مربوط به شیر الکتریکی) در نظر گرفته شدهاند. بنابراین با وجود پیچیدگی معادلات سیستم، تنها ورودی قابل محاسبه و در دسترس، جریان شیر الکتریکی است. مبنای روش پیشنهادی کنترل حالت لغزشی دینامیکی، یک انتگرالگیر قبل از سیستم قرار داده میشود که باعث حذف چترینگ خواهد شد. اگر چه در کنترل حالت لغزشی دینامیکی، درجه سیستم افزوده (سیستم به همراه انتگرالگیر) یک مرتبه بزرگتر از درجه سیستم اصلی است و بنابراین کنترل سیستم مشکل خواهد بود اما مزیت آن این است که سیگنال ورودی سیستم از یک معادله دینامیکی یا فیلتر پایین گذر محاسبه میشود به طوری که عملکرد مقاوم (خاصیت تغییر ناپذیری) سیستم حتی در حضور نامعینی، محفوظ میماند. مزیت دیگر روش پیشنهادی این است که نیروی خروجی مطلوب محرک هیدرولیکی با استفاده از کنترل کننده محاسبه میشود.

Design of Dynamic Sliding Mode Controller for Active Suspension System

Ali Karami-Mollaee

Department of Electrical and Robotic Engineering, Shahrood University of Technology, Shahrood, Iran P.O.B.3619995161, Shahrood, Iran, akarami@shahroodut.ac.ir

ARTICLE INFORMATION

Original Research Paper Received 12 October 2015 Accepted 10 December 2015 Available Online 27 January 2016

Keywords: Active Suspension System Dynamic Sliding Mode Control Chattering

ABSTRACT

In this paper, a new approach has been presented for dynamic control of active suspension vehicle system subject to the road disturbances. The active suspension system (ASS) which has been considered in this paper is operated by a hydraulic actuator. The input of this hydraulic actuator is a servo valve. In other words, both mechanical equation of system (related to hydraulic actuator) and its electrical equation (related to servo valve) are considered. Therefore, the equations are complicated and only the input current of servo valve is accessible as the input control signal. The proposed approach is based on dynamic sliding mode control (DSMC).In DSMC chattering is removed due to the integrator which is placed before the input control signal of the plant. However, in DSMC the augmented system (the system plus the integrator) is one dimension bigger than the actual system and then, control of the plant is more complicated. But, its advantage is that the input control signal is obtained from a dynamic system or a low pass filter, while the robust performance (invariance property) of the system is reserved even in the presence of disturbance. Another advantage of proposed approach is that the desired output force of the hydraulic actuator is obtained by the controller.

مواجه با پستی و بلندیهای جاده ^{6} نوسان خواهد داشت [4]. اما یک سیستم تعلیق فعال می تواند خودش را با شرایط مختلف جاده تطبیق داده و همزمان جابجایی و شتاب بدنه خودرو را کاهش دهد [1-6]. تحقیقات فراوانی برای طراحی سیستمهای تعلیق فعال با روشهای مختلف انجام شده است ([7] و مراجع داخل آن را مشاهده نمایید).

ب. کنترل حالت لغزشی دینامیکی ^{7} : یکی از مزایای مهم کنترل حالت لغزشی ^{8} تغییرناپذیری ^{9} آن نسبت به نامعینی است [8]. به دلیل وجود همین مزیت، کنترل حالت لغزشی ابزار قدرتمندی برای مقابله با نامعینیهای ساختاری یا بدون ساختار، اغتشاش و نویز میباشد [8]. لازم به ذکر است که

1-مقدمه

الف. سیستم تعلیق فعال ^{1} : در طراحی سیستم تعلیق مصالحهای بین راحتی مسافر و توانایی هدایت مناسب خودرو نیاز است [2،1]. برای راحتی مسافران خودرو، یک سیستم تعلیق نرم ^{2} مورد نیاز است به طوری که جابجایی و شتاب بدنه خودرو کمینه گردد. اما برای هدایت مناسب خودرو در شرایط مختلف جاده، سیستم تعلیق باید سخت ^{3} باشد [3،2]. در سیستمهای تعلیق غیرفعال ^{4} ، پارامترهای فنر و میراگر ^{5} ثابت بوده و بنابراین بدنه خودرو در

⁶⁻ Road Terrain

⁷⁻ Dynamic Sliding Mode Control (DSMC)

⁸⁻ Sliding Mode Control (SMC)

⁹⁻ Invariance Property

¹⁻ Active Suspension System (ASS)

²⁻ Soft

³⁻ Stiff

⁴⁻ Passive Suspension System (PSS)

⁵⁻ Spring and Damper

تغییرنایذیری خاصیتی قویتر از مقاوم بودن ^{1} است $[9\cdot8]$. مقاوم بودن یعنی رسیدن به نتیجه مطلوب در بدترین شرایط و تغییرناپذیری یعنی حصول نتیجه مطلوب بدون اینکه سیستم تحت تاثیر نویز، اغتشاش و نامعینی قرار گیرد. سیستم مقاوم ممکن است با اثر پذیری از نویز، اغتشاش و نامعینی عملکرد مناسبی نداشته باشد؛ در حالی که تغییرناپذیری یعنی مقاوم بودن به همراه عملکرد مطلوب ^{2} [9،8]. تغییرناپذیری از خصوصیات مرحله لغزش ^{3} میباشد؛ بنابراین برای اینکه سیستم تغییرناپذیر باشد زمان رسیدن به سطح لغزش و یا مرحله رسیدن باید محدود باشد.

مهمترین ایراد کنترل حالت لغزشی چترینگ ^{4} است. نوسانات فرکانس بالا اما محدود، با دامنه کوچک که باعث تلفات حرارتی در تجهیزات الکتریکی و استهلاک قطعات مکانیکی میشود، چترینگ نام دارد [8]. چهار روش برای کاهش و یا حذف چترینگ پیشنهاد شده است: لایه مرزی ^{5} ، لایه مرزی ^{6} تطبیقی ^{6} ، مرتبه بالا ^{7} و دینامیکی [9،8]. در روشهای لایه مرزی و لایه مرزی تطبیقی، چترینگ به طور کامل حذف نمی شود ولی کاهش می یابد [9،8]. در روش مرتبه بالا، چترینگ با انتقال آن به مشتقات بالاتر سطح لغزش حذف مىشود [10،11]. الگريتمهاى زيادى براى پيادەسازى كنترل حالت لغزشى مرتبه دو و یا با مراتب بالاتر پیشنهاد شده است [12]. اگر چه برای تحقق آن به مشتقات مدل سیستم نیاز است. به عنوان مثال برای سیستمی با مرتبه نسبی⁸ دو، تخمین مشتق مدل دینامیکی سیستم مورد نیاز است [13]. اما در کنترل حالت لغزشی دینامیکی، یک انتگرال گیر (و یا فیلتر پایین گذر) قبل از سیستم قرار می گیرد که موجب حذف چترینگ می شود؛ زیرا این فیلتر، نوسانات فرکانس بالای ناشی از کنترل حالت لغزشی را حذف نموده و مانع رسيدن آنها به سيستم مي شود [8]. اما وجود اين انتگرال گير موجب افزایش درجه سیستم می گردد. بنابراین برای اعمال کنترل حالت لغزشی به این سیستم افزوده، مدل و دینامیک سیستم باید مشخص و معلوم باشد [8]. یعنی در کنترل حالت لغزشی دینامیکی مدل سیستم مورد نیاز بوده اما در كنترل حالت لغزشي مرتبه بالا مشتق مدل سيستم بايد مشخص باشد. اين امر نشان دهنده ارجحیت روش دینامیکی نسبت به مرتبه بالا است.

پ. روش پیشنهادی: در [14] از کنترل حالت لغزشی تطبیقی فازی تاکاگی-سوگینو⁹ به همراه سطح لغزش تناسبی-انتگرالی برای پیادهسازی ^{10} سیستم تعلیق فعال استفاده شده است. اثبات پایداری به صورت مجانبی بوده و رسیدن به سطح در زمان محدود ثابت نشده است؛ بنابراین مرحله لغزش وجود نداشته و تغییر ناپذیری از بین می رود. به علاوه تابع علامت 11 به طور مستقیم در سیگنال ورودی ظاهر شده است که تولید چترینگ میکند. رویکرد پیشنهادی در [15] استفاده از کنترل حالت لغزشی تناسبی-انتگرالی برای مدل یک چهارم خودرو ^{12} میباشد که در آن اثبات پایداری به صورت مجانبی است. پس مرحله لغزش وجود نخواهد داشت و بنابراین تغییر ناپذیری از بین میرود. در [2] از خطی سازی مدل غیرخطی سیستم تعلیق یک چهارم خودرو و فیلتر کالمن ¹³ برای تخمین حالتهای مدل خطی استفاده

شده است. به علاوه چون اثبات پایداری به صورت مجانبی میباشد مرحله لغزش وجود نداشته و تغییر ناپذیری نیز از بین میرود. در [16] تابع علامت به طور مستقیم در سیگنال ورودی ظاهر شده است که تولید چترینگ می-کند. در نهایت در [17] ابتدا از خطی سازی معادله محرک هیدرولیکی استفاده میشود. سپس در حلقه کنترل خارجی، کنترل کننده حالت لغزشی دینامیکی پیادهسازی شده است. نویسنده برای سادگی در اعمال فیدبک خطیساز، معادله شیر الکتریکی را در نظر نگرفته است و به علاوه سیستم حلقه بسته دیگر خاصیت تغییر ناپذیری را ندارد. زیرا روش فیدیک خطی ساز حتى مقاوم هم نيست [18].

در روش پیشنهادی، از محرک هیدرولیکی ^{14} که با یک شیر الکتریکی ^{15} کار کرده و تحریک میشود استفاده شده است. ورودی این شیر نیز جریان مىباشد. این محرک هیدرولیکی بین بدنه خودرو ^{16} و چرخها ^{17} قرار داده می-شود. نیروی خروجی محرک هیدرولیکی با استفاده از محاسبه جریان ورودی شير الكتريكي با روش كنترل حالت لغزشي ديناميكي تعيين مي شود. در روش پیشنهادی چترینگ وجود نخواهد داشت و به علاوه تغییرناپذیری نیز محفوظ ميماند.

ت. ساختار مقاله: ابتدا در بخش 2 عناصر دینامیکی سیستم تعلیق مورد استفاده، توضیح داده میشود. در بخش 3 شرح مساله و روش پیشنهادی ارایه می شود. بخش 4 به طراحی کنترل کننده اختصاص داده شده است. در بخش 5 نكات مهمى كه در روش پيشنهادى اهميت دارند بيان خواهند شد. بخشهای 6 و 7 به ترتیب به شبیهسازی و نتیجه گیری اختصاص داده شدهاند.

2- مدل دینامیکی سیستم تعلیق

دینامیک سیستم تعلیق فعال مورد نظر یک چهارم خودرو که با معادلات زیر توصیف می شود در شکل 1 نشان داده شده است [7،19].

$$m_S \ddot{z}_S = -b_S (\dot{z}_S - \dot{z}_u) - k_S (z_S - z_u) + f_a$$
 (1)

و:

$$m_u \ddot{z}_u = +b_s (\dot{z}_s - \dot{z}_u) + k_s (z_s - z_u) - f_a +b_t (\dot{z}_r - \dot{z}_u) + k_t (z_r - z_u)$$
 (2)

که z_r و ارتفاع پستی عمودی بدنه خودرو، چرخها و ارتفاع پستی که z_{u} برخها و ارتفاع پستی و بلندیهای زمین نسبت به سطح مبنا میباشند. همچنین، مشتقات اول و دوم $z_{
m s}$ و $z_{
m s}$ بیانگرسرعت و شتاب عمودی بدنه خودرو و چرخها میباشند. دقت نمایید که فرض می کنیم جابجایی و شتاب موجود در سیستم فقط در راستای عمود بر سطح زمین هستند. به علاوه b_s ، k_t ، k_s ، m_u ، m_s و با $z_{
m s}-z_{
m u}$ و میرایی بدنه خودرو و چرخها بوده و ^{18} انحراف تعلیق f_a و z_u-z_r انحراف چرخها z_u-z_r انحراف تعلیق خروجی محرک هیدرولیکی بوده که بین بدنه و چرخها قرار می گیرد. در صورتی که $f_a = 0$ باشد سیستم تعلیق مورد نظر غیرفعال خواهد بود.

برای طراحی سیستم تعلیق فعال، باید مقدار مطلوب و مناسب f_a را طوری تعیین نماییم که $\dot{z}_{
m s}$ و $\ddot{z}_{
m s}$ کمترین مقدار را داشته باشند. فرض می کنیم که تمام پارامترها مشخص بوده و تمام متغیرها قابل اندازه گیری باشند. این فرض نیز منطقی است زیرا در یک سیستم مکانیکی، متغیرها را می توان با سنسورهای مختلف اندازه گیری نمود. در کاربردهای عملی نیز این

¹⁻ Robustness

²⁻ Robust Performance

³⁻ Sliding Phase

⁴⁻ Chattering

⁵⁻ Boundary Layer

⁶⁻ Adaptive Boundary Layer

⁷⁻ Higher Order Sliding Mode Control (HOSMC)

⁸⁻ Relative Degree

⁹⁻ Takagi-Sugeno

¹⁰⁻ Asymptotically

¹¹⁻ Sign Function

¹²⁻ Quarter-Car Model

¹³⁻ Kalman Filter

¹⁴⁻ Hydraulic Actuator

¹⁵⁻ Servo Valve

¹⁶⁻ Body (Sprung)

¹⁷⁻ Wheel (Un-Sprung)

¹⁸⁻ Stiffness

¹⁹⁻ Suspension Deflection

²⁰⁻ Tire (Wheel) Deflection

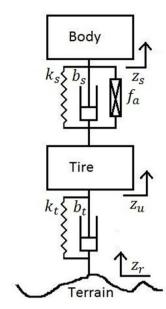

Fig. 1 Quarter Car Suspension System

Output محکل 1 سیستم تعلیق یک چهارم خودرو

-a

-b

Dutput

Fig. 2 Backlash of Hydraulic Actuator

شکل 2 لقی موجود در محرک هیدرولیکی

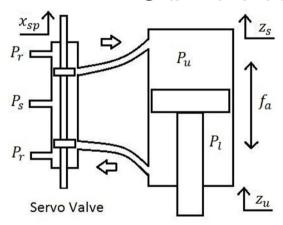

Fig. 3 Double Active Hydraulic Actuator System شکل 3 ساختار محرک هیدرولیکی دو طرفه

 $\dot{x}_{1} = x_{2}$ $\dot{x}_{2} = -\frac{b_{s}}{m_{s}} x_{2} - \frac{k_{s}}{m_{s}} x_{1} + \frac{b_{s}}{m_{s}} \dot{z}_{u} + \frac{k_{s}}{m_{s}} z_{u} + \frac{f_{a}}{m_{s}}$ $\dot{z}_{u} + \frac{f_{a}}{m_{s}} z_{u} + \frac{f_{a}}{m_{u}} z_{u} + \frac{f_{a}}{m_{$

و همانطور که بیان شد f_{dis} که شامل پستی و بلندیهای زمین میباشد به عنوان نامعینی در نظر گرفته میشود.

$$f_{dis} = \frac{b_t}{m_u} \dot{z}_r + \frac{k_t}{m_u} z_r \tag{8}$$

در ضمن معادله (4) را نیز به صورت زیر بازنویسی می *ک*نیم.

$$\dot{f}_a = -\beta f_a - \alpha A_p^2 x_2 + \alpha A_p^2 \dot{z}_u + \gamma A_p x_{sp} g(x_{sp}, f_a)$$
 (9)

به طوری که:

$$g = \sqrt{P_s - \frac{B_{kl}(x_{sp})f_a}{A_p}} \tag{10}$$

سنسورها بر روی خودرو نصب بوده و از آنها استفاده می شود. تنها متغیری که در عمل قابل اندازه گیری نیست z_r و مشتق آن است که به عنوان نامعینی در نظر گرفته می شود. این ساختار در شکل 1 نشان داده شده است. معادلات شیر الکتریکی که محرک هیدرولیکی را فعال می کند نیز به صورت زیر است. لازم به ذکر است که ورودی این شیر نیز جریان می باشد.

 $\dot{x}_{sp} = \frac{(-x_{sp} + i_{sv})}{\tau} \tag{3}$

که i_{sv} جریان ورودی شیر i_{ev} و τ ثابت زمانی مکانیکی شیر i_{sv} نیز جابجایی محور شیر i_{ev} (و یا خروجی) بوده که به محرک هیدرولیکی متصل می شود. معادلات دینامیکی محرک هیدرولیکی نیز به صورت زیر است.

$$\dot{f}_{a} = -\alpha A_{p}^{2} (\dot{z}_{s} - \dot{z}_{u}) - \beta f_{a} + \gamma A_{p} x_{sp} \sqrt{P_{s} - \frac{B_{kl}(x_{sp}) f_{a}}{A_{p}}}$$
 (4)

که تابع B_{kl} بیانگر لقی ^{4} موجود در خروجی شیر الکتریکی است که در شکل B_{kl} عشان داده شده است. مقادیر انتخاب شده در این شکل به صورت a=b=0.1 هستند. دقت نمایید که مشتق خروجی این تابع نسبت به ورودی همواره یا یک است و یا صفر.

همانطور که از معادلات (3) و (4) مشاهده می شود i_{sv} به عنوان تنها ورودی و تنها پارامتری است که برای حصول مقدار مطلوب f_a باید محاسبه شود. این ساختار نیز در شکل 3 نشان داده شده است. که P_r و P_s به ترتیب نیروی فشار مستقیم و بازگشتی محرک بوده و P_u و P_u فشار روغن بالا و پایین سیلندر P_t می میاشند. به علاوه P_t سطح پیستون و بوده و همچنین پایین سیلندر P_t می باشند. به علاوه P_t هستند، به طوری که P_t ضریب P_t فریب P_t و میدرولیک P_t می میدرولیک P_t فریب افزایش حجمی روغن هیدرولیک P_t گرادیان سطح محور شیر P_t بوده و در نهایت نشتی P_t شود و در نهایت به می روغن هیدرولیک است.

3- شرح صورت مساله

روش پیشنهادی شامل دو مرحله است. در گام اول فرض می کنیم که f_a ورودی سیستم (1) باشد. در این صورت با استفاده از کنترل حالت لغزشی دینامیکی مقدار مطلوب صاف و بدون چترینگ آن یعنی f_a را به صورتی محاسبه می کنیم که جابجایی، سرعت و شتاب بدنه خودرو (یعنی $\ddot{z}_s$ و $\ddot{z}_s$ به صفر همگرا شوند. که نتیجه آن راحتی هر چه بیشتر مسافران خواهد بود.

در گام دوم با استفاده از یک کنترل حالت لغزشی دینامیکی دیگر، جریان ورودی صاف و بدون چترینگ شیر الکتریکی یعنی i_{sv} را طوری تعیین مینماییم که f_a در معادله (4) مقدار مطلوب f_a را که از گام اول بدست آمده است، دنبال نماید.

ابتدا برای اعمال روش پیشنهادی، متغیرهای حالت زیر را در معادله (1) عدیف می کنیم.

$$\begin{aligned}
x_1 &= z_S \\
x_2 &= \dot{z}_S
\end{aligned} \tag{5}$$

نابراین:

- 1- Input Current of Valve
- 2- Mechanical Time Constant of the Servo Valve
- 3- Spool Valve Displacement
- 4- Backlash
- 5- Pressure in the Upper and Lower of the Actuator Cylinder Chambers
- 6- Piston Area
- 7- Bulk Modulus of Hydraulic Fluid
- 8- Leakage Coefficient
- 9- Discharge Coefficient
- 10- Spool Valve Area Gradient

4- طراحي كنترل كننده فعال

الف: محاسبه نيروي مطلوب محرك هيدروليكي (مرحله اول)

 ^{1} همانطور که بیان شد، در این مرحله f_{a} را به عنوان سیگنال ورودی سیستم دینامیکی (6) در نظر گرفته و آن را طوری تعیین می کنیم که $\dot{z}_{
m s}$ و $\ddot{z}_{
m s}$ و $\ddot{z}_{
m s}$ یا به طور معادل x_1 و x_2 و $x_3 = \dot{x}_2$ در زمان محدود به صفر همگرا شوند. مقدار محاسبه شده همان نیروی مطلوبی است که باید توسط محرک هیدرولیکی تولید شود. که ما آن را f_d نامیده و با کمک کنترل حالت لغزشی دینامیکی محاسبه مینماییم. برای پیاده سازی این کنترل کننده، سطح لغزشي أزير را تعريف مي كنيم.

$$s = \lambda_1 x_1 + \lambda_2 x_2 + \lambda_3 x_3 \tag{11}$$

و ضرایب ثابت سطح را به نحوی تعیین می کنیم که معادله زیر هرویتز باشد. $\lambda_3 p^2 + \lambda_2 p + \lambda_1 = 0$ (12)

مشتق این سطح لغزشی به صورت زیر خواهد بود.

$$\dot{s} = \lambda_1 \dot{x}_1 + \lambda_2 \dot{x}_2 + \lambda_3 \dot{x}_3 = \lambda_1 x_2 + \lambda_2 x_3 + \lambda_3 \dot{x}_3 \tag{13}$$

حال با كمك معادله (6) داريم:

$$\dot{x}_3 = \ddot{x}_2 = -\frac{b_s}{m_s} x_3 - \frac{k_s}{m_s} x_2 + \frac{b_s}{m_s} \ddot{z}_u + \frac{k_s}{m_s} \dot{z}_u + \frac{\dot{f}_d}{m_s}$$
(14)

که با استفاده از این معادله، مشتق سطح لغزشی به صورت زیر خواهد بود.

$$+\lambda_{2} \left(-\frac{b_{s}}{m_{s}} x_{2} - \frac{k_{s}}{m_{s}} x_{1} + \frac{b_{s}}{m_{s}} \dot{z}_{u} + \frac{k_{s}}{m_{s}} z_{u} + \frac{f_{d}}{m_{s}} \right)$$

$$+\lambda_{3} \left(-\frac{b_{s}}{m_{s}} x_{3} - \frac{k_{s}}{m_{s}} x_{2} + \frac{b_{s}}{m_{s}} \ddot{z}_{u} + \frac{k_{s}}{m_{s}} \dot{z}_{u} + \frac{\dot{f}_{d}}{m_{s}} \right)$$

$$(15)$$

اکنون معادله (15) را به صورت زیر مرتب می کنیم.

$$\dot{s} = \left(\lambda_{1} - \frac{\lambda_{2}b_{s}}{m_{s}} - \frac{\lambda_{3}k_{s}}{m_{s}}\right)x_{2} + \left(-\frac{\lambda_{2}k_{s}}{m_{s}}\right)x_{1} \\
+ \left(\frac{\lambda_{2}b_{s}}{m_{s}} + \frac{\lambda_{3}k_{s}}{m_{s}}\right)\dot{z}_{u} + \left(\frac{\lambda_{2}k_{s}}{m_{s}}\right)z_{u} \\
+ \left(\frac{\lambda_{2}f_{d}}{m_{s}} + \frac{\lambda_{3}\dot{f}_{d}}{m_{s}}\right) + \left(-\frac{\lambda_{3}b_{s}}{m_{s}}\right)x_{3} + \left(\frac{\lambda_{3}b_{s}}{m_{s}}\right)\ddot{z}_{u} \\
+ \left(\frac{\lambda_{3}f_{d}}{m_{s}} + \frac{\lambda_{3}\dot{f}_{d}}{m_{s}}\right) + \left(-\frac{\lambda_{3}b_{s}}{m_{s}}\right)x_{3} + \left(\frac{\lambda_{3}b_{s}}{m_{s}}\right)\ddot{z}_{u} \\
- \left(\frac{\lambda_{3}$$

$$\dot{s} = \left(\lambda_{1} - \frac{\lambda_{2}b_{s}}{m_{s}} - \frac{\lambda_{3}k_{s}}{m_{s}} + \frac{\lambda_{3}b_{s}}{m_{s}} \frac{b_{s}}{m_{u}}\right) x_{2}
+ \left(-\frac{\lambda_{2}k_{s}}{m_{s}} + \frac{\lambda_{3}b_{s}}{m_{s}} \frac{k_{s}}{m_{u}}\right) x_{1}
+ \left(\frac{\lambda_{2}b_{s}}{m_{s}} + \frac{\lambda_{3}k_{s}}{m_{s}} - \frac{\lambda_{3}b_{s}}{m_{s}} \frac{b_{s}}{m_{u}} - \frac{\lambda_{3}b_{s}}{m_{s}} \frac{b_{t}}{m_{u}}\right) \dot{z}_{u}
+ \left(\frac{\lambda_{2}k_{s}}{m_{s}} + \frac{\lambda_{3}b_{s}}{m_{s}} \frac{k_{s}}{m_{u}} - \frac{\lambda_{3}b_{s}}{m_{s}} \frac{k_{t}}{m_{u}}\right) z_{u} + \left(\frac{\lambda_{3}}{m_{s}}\right) \dot{f}_{d}
+ \left(\frac{\lambda_{2}}{m_{s}} - \frac{\lambda_{3}b_{s}}{m_{s}} \frac{1}{m_{u}}\right) f_{d} + \left(-\frac{\lambda_{3}b_{s}}{m_{s}}\right) + \left(\frac{\lambda_{3}b_{s}}{m_{s}}\right) f_{dis}$$

$$(17)$$

$$e \quad \text{if } z = 1$$

$$\dot{s} = \left(\lambda_{1} - \frac{\lambda_{2}b_{s}}{m_{s}} - \frac{\lambda_{3}k_{s}}{m_{s}} + \frac{\lambda_{3}b_{s}}{m_{s}} \frac{b_{s}}{m_{u}} + \frac{\lambda_{3}b_{s}}{m_{s}} \frac{b_{s}}{m_{s}}\right) x_{2}
+ \left(-\frac{\lambda_{2}k_{s}}{m_{s}} + \frac{\lambda_{3}b_{s}}{m_{s}} \frac{k_{s}}{m_{u}} + \frac{\lambda_{3}b_{s}}{m_{s}} \frac{k_{s}}{m_{s}}\right) x_{1} + \left(\frac{\lambda_{3}}{m_{s}}\right) \dot{f}_{d}
+ \left(\frac{\lambda_{2}}{m_{s}} - \frac{\lambda_{3}b_{s}}{m_{s}} \frac{1}{m_{u}} - \frac{\lambda_{3}b_{s}}{m_{s}} \frac{1}{m_{s}}\right) f_{d} + \left(\frac{\lambda_{3}b_{s}}{m_{s}}\right) f_{dis}
+ \left(\frac{\lambda_{2}b_{s}}{m_{s}} + \frac{\lambda_{3}k_{s}}{m_{s}} - \frac{\lambda_{3}b_{s}}{m_{s}} \frac{b_{s}}{m_{u}} - \frac{\lambda_{3}b_{s}}{m_{s}} \frac{b_{t}}{m_{u}} - \frac{\lambda_{3}b_{s}}{m_{s}} \frac{b_{s}}{m_{s}}\right) \dot{z}_{u}
+ \left(\frac{\lambda_{2}b_{s}}{m_{s}} + \frac{\lambda_{3}b_{s}}{m_{s}} \frac{k_{s}}{m_{u}} - \frac{\lambda_{3}b_{s}}{m_{s}} \frac{k_{t}}{m_{u}} - \frac{\lambda_{3}b_{s}}{m_{s}} \frac{k_{s}}{m_{s}}\right) z_{u}$$
(18)

برای سادگی، معادله بالا را با ضرایب متناظر به صورت زیر بازنویسی می کنیم.

$$\dot{s} = k_1 x_1 + k_2 x_2 + k_3 z_u + k_4 \dot{z}_u + k_5 f_d + k_6 \dot{f}_d + k_7 f_{dis}$$
 (19)

 x_3 و x_2 ، x_1 و یا x_2 حالتهای x_2 و x_3 و مطلوب زیر برای سیستم x_3 و ویا را در زمان محدود به صفر همگرا می کند.

$$\dot{f}_{d} = -\frac{k_{1}x_{1} + k_{2}x_{2} + k_{3}z_{u} + k_{4}\dot{z}_{u} + k_{5}f_{d} + \eta f_{s}}{k_{6}}$$

$$\eta = |k_{7}f_{dis}| + \varepsilon, \varepsilon > 0$$
(20)

که $\left(\frac{s}{\omega}\right)$ تابع اشباع بوده و ϕ ضخامت لایه مرزی میباشد. اثبات: با در نظر گرفتن تابع لیایانوف $V = 0.5s^2$ خواهیم داشت:

$$\dot{V} = s\dot{s} = s(k_1x_1 + k_2x_2 + k_3z_u + k_4\dot{z}_u + k_5f_d
+k_6\dot{f}_d + k_7f_{dis}) = s(k_7f_{dis} - \eta f_s) = sk_7f_{dis} - \eta |f_s|
\leq |k_7f_{dis}||s| - \eta |f_s| = (|k_7f_{dis}| - \eta)|s| = -\varepsilon|s| \leq 0$$
(21)

که نتیجهای به صورت $t_s \leq \frac{|s(0)|}{s}$ خواهد داشت. به طوری که محدود رسیدن حالتها به لایه مرزی اطراف سطح لغزش میباشد. کنترل کننده پیشنهادی در شکل 4 نشان داده شده است.

ب: محاسبه جریان شیر (مرحله دوم)

 f_a در این مرحله، هدف محاسبه i_{sv} در معادله (3) در این مرحله، هدف در (4) یا (9) مقدار مطلوب f_d را که در مرحله اول و از معادله (20) قابل محاسبه است دنبال نماید. بدین منظور و برای یافتن یک i_{sv} صاف و بدون چترینگ که در عمل نیز قابل پیاده سازی باشد از کنترل حالت لغزشی ديناميكي استفاده مينماييم. اكنون سطح لغزشي زير را تعريف مي كنيم. $s_f = \lambda_4 (\dot{f}_a - \dot{f}_d) + \lambda_5 (f_a - f_d)$ (22)

و ضرایب ثابت مورد نظر را طوری تعیین می کنیم که معادله زیر هرویتز باشد. $\lambda_4 p + \lambda_5 = 0$ (23)

مشتق این سطح به صورت زیر است.

$$\dot{s}_f = \lambda_4 (\ddot{f}_a - \ddot{f}_d) + \lambda_5 (\dot{f}_a - \dot{f}_d) \tag{24}$$

که مقدار $\ddot{f}_a$ از معادله (4) و $\ddot{f}_a$ از معادله (20) جایگزین میشود.

$$\dot{s}_{f} = \lambda_{4} (\ddot{f}_{a} - \ddot{f}_{d}) + \lambda_{5} (\dot{f}_{a} - \dot{f}_{d})
= \lambda_{4} (-\beta \dot{f}_{a} - \alpha A_{p}^{2} \dot{x}_{2} + \alpha A_{p}^{2} \ddot{z}_{u} + \gamma A_{p} \dot{x}_{sp} g + \gamma A_{p} x_{sp} \dot{g})
+ \lambda_{4} \left(\frac{k_{1} x_{2} + k_{2} \dot{x}_{2} + k_{3} \dot{z}_{u} + k_{4} \ddot{z}_{u} + k_{5} \dot{f}_{d} + \eta \dot{f}_{s}}{k_{6}} \right)
+ \lambda_{5} (-\beta f_{a} - \alpha A_{p}^{2} x_{2} + \alpha A_{p}^{2} \dot{z}_{u} + \gamma A_{p} x_{sp} g)
+ \lambda_{5} \left(\frac{k_{1} x_{1} + k_{2} x_{2} + k_{3} z_{u} + k_{4} \dot{z}_{u} + k_{5} f_{d} + \eta f_{s}}{k_{6}} \right)$$
(25)

معادله بالا را به صورت زير مرتب مي كنيم.

$$\dot{s}_{f} = \left(-\lambda_{4}\alpha A_{p}^{2} + \lambda_{4}\frac{k_{2}}{k_{6}}\right)\dot{x}_{2} \\
+ \left(-\lambda_{5}\alpha A_{p}^{2} + \lambda_{4}\frac{k_{1}}{k_{6}} + \lambda_{5}\frac{k_{2}}{k_{6}}\right)x_{2} + \left(\lambda_{5}\frac{k_{1}}{k_{6}}\right)x_{1} \\
+ \left(\lambda_{4}\alpha A_{p}^{2} + \lambda_{4}\frac{k_{4}}{k_{6}}\right)\ddot{z}_{u} + \left(\lambda_{4}\frac{\eta}{k_{6}}\right)\dot{f}_{s} \\
+ \left(\lambda_{5}\alpha A_{p}^{2} + \lambda_{5}\frac{k_{4}}{k_{6}} + \lambda_{4}\frac{k_{3}}{k_{6}}\right)\dot{z}_{u} + \left(\lambda_{5}\frac{k_{3}}{k_{6}}\right)z_{u} \\
+ \left(-\lambda_{4}\beta\right)\dot{f}_{a} + \left(-\lambda_{5}\beta\right)f_{a} + \left(\lambda_{4}\gamma A_{p}g\right)\dot{x}_{sp} \\
+ \left(\lambda_{4}\gamma A_{p}\dot{g} + \lambda_{5}\gamma A_{p}g\right)x_{sp} + \left(\lambda_{4}\frac{k_{5}}{k_{6}}\right)\dot{f}_{d} \\
+ \left(\lambda_{5}\frac{k_{5}}{k_{6}}\right)f_{d} + \left(\lambda_{5}\frac{\eta}{k_{6}}\right)f_{s} \tag{26}$$

(18)

¹⁻ Input Control Signal

²⁻ Sliding Surface

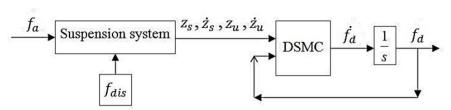

Fig.4 Calculation of Desired Forced by Hydraulic Actuator شکل 4 دیاگرام نحوه محاسبه نیروی مطلوب و مورد نظر محرک هیدرولیکی

حال $\dot{x}_{sp}$ و $\dot{f}_a$ را در معادله بالا جایگزین می کنیم.

$$\dot{s}_{f} = \\
+ \left\{ -\frac{k_{2}}{k_{6}} \lambda_{4} \frac{k_{5}}{k_{6}} - \alpha A_{p}^{2}(-\lambda_{4}\beta) + \frac{b_{s}}{m_{u}} \left(\lambda_{4} \alpha A_{p}^{2} + \lambda_{4} \frac{k_{4}}{k_{6}} \right) \right. \\
- \frac{b_{s}}{m_{s}} \left(-\lambda_{4} \alpha A_{p}^{2} + \lambda_{4} \frac{k_{2}}{k_{6}} \right) - \lambda_{5} \alpha A_{p}^{2} + \lambda_{4} \frac{k_{1}}{k_{6}} + \lambda_{5} \frac{k_{2}}{k_{6}} \right\} x_{2} \\
+ \left\{ -\frac{k_{1}}{k_{6}} \lambda_{4} \frac{k_{5}}{k_{6}} + \frac{k_{s}}{m_{u}} \left(\lambda_{4} \alpha A_{p}^{2} + \lambda_{4} \frac{k_{4}}{k_{6}} \right) \right. \\
- \frac{k_{s}}{m_{s}} \left(-\lambda_{4} \alpha A_{p}^{2} + \lambda_{4} \frac{k_{2}}{k_{6}} \right) + \lambda_{5} \frac{k_{1}}{k_{6}} \right\} x_{1} \\
+ \left\{ -\frac{k_{4}}{k_{6}} \lambda_{4} \frac{k_{5}}{k_{6}} + \alpha A_{p}^{2}(-\lambda_{4}\beta) + \lambda_{4} \frac{k_{3}}{k_{6}} \right. \\
+ \left. \left(-\frac{b_{s}}{m_{u}} - \frac{b_{t}}{m_{u}} \right) \left(\lambda_{4} \alpha A_{p}^{2} + \lambda_{4} \frac{k_{4}}{k_{6}} \right) \right. \\
+ \frac{b_{s}}{m_{s}} \left(-\lambda_{4} \alpha A_{p}^{2} + \lambda_{4} \frac{k_{2}}{k_{6}} \right) + \lambda_{5} \alpha A_{p}^{2} + \lambda_{5} \frac{k_{4}}{k_{6}} \right\} \dot{z}_{u} \\
+ \left\{ -\frac{k_{3}}{k_{6}} \lambda_{4} \frac{k_{5}}{k_{6}} + \left(-\frac{k_{s}}{m_{u}} - \frac{k_{t}}{m_{u}} \right) \left(\lambda_{4} \alpha A_{p}^{2} + \lambda_{4} \frac{k_{4}}{k_{6}} \right) \right. \\
+ \frac{k_{s}}{m_{s}} \left(-\lambda_{4} \alpha A_{p}^{2} + \lambda_{4} \frac{k_{2}}{k_{6}} \right) + \lambda_{5} \frac{k_{3}}{k_{6}} \right\} z_{u} \\
+ \left\{ -\beta(-\lambda_{4}\beta) - \frac{1}{m_{u}} \left(\lambda_{4} \alpha A_{p}^{2} + \lambda_{4} \frac{k_{4}}{k_{6}} \right) \right. \\
+ \frac{1}{m_{s}} \left(-\lambda_{4} \alpha A_{p}^{2} + \lambda_{4} \frac{k_{2}}{k_{6}} \right) - \lambda_{5} \beta \right\} f_{a} \\
+ \left\{ -\frac{1}{\tau} \left(\lambda_{4} \gamma A_{p} g \right) + \gamma A_{p} g(-\lambda_{4}\beta) + \frac{1}{\tau} \left(\lambda_{4} \gamma A_{p} g \right) \right\} i_{sv} \\
+ \left\{ -\frac{k_{5}}{k_{6}} \lambda_{4} \frac{k_{5}}{k_{6}} + \lambda_{5} \frac{k_{5}}{k_{6}} \right\} f_{d} + \left\{ -\frac{\eta}{k_{6}} \lambda_{4} \frac{k_{5}}{k_{6}} + \lambda_{5} \frac{\eta}{k_{6}} \right\} f_{s} \\
+ \left\{ \lambda_{4} \frac{\eta}{k_{6}} \right\} \dot{f}_{s} + \left\{ \lambda_{4} \alpha A_{p}^{2} + \lambda_{4} \frac{k_{4}}{k_{6}} \right\} f_{dis} \right\} f_{dis}$$

$$(27)$$

برای سادگی، معادله بالا را با ضرایب متناظر به صورت زیر بازنویسی می کنیم. $\dot{s}_f = k_8 x_1 + k_9 x_2 + k_{10} z_u + k_{11} \dot{z}_u + k_{12} f_a + k_{13} f_d \\ + k_{14} x_{sp} + k_{15} i_{sv} + k_{16} f_s + k_{17} \dot{f}_s + k_{18} f_{dis} \end{aligned} \tag{28}$ قضیه 2: ورودی زیر برای سیستمهای (3) و (4) یا (6) و $f_a - f_d$ که $f_a - f_d$ در زمان محدود به صفر همگرا شود.

$$i_{sv} = -rac{\eta_2 f_{sf} + k_{16} f_s + k_{17} \dot{f}_s + k_8 x_1 + k_9 x_2}{\mathrm{k}_{15}} - rac{k_{10} z_u + k_{11} \dot{z}_u + k_{12} f_a + k_{13} f_d + k_{14} x_{sp}}{k_{15}}$$
 $\eta_2 = |k_{18} f_{dis}| + \varepsilon, \varepsilon > 0$
(29)

. میباشد. با در نظر گرفتن تابع لیاپانوف φ و مخامت لایه مرزی میباشد: با در نظر گرفتن تابع لیاپانوف $V = 0.5 s_f^2$

$$\dot{V} = s_{f}\dot{s}_{f} = s_{f}(k_{8}x_{1} + k_{9}x_{2} + k_{10}z_{u} + k_{11}\dot{z}_{u} + k_{12}f_{a}
+ k_{13}f_{d} + k_{14}x_{sp} + k_{15}i_{sv} + k_{16}f_{s} + k_{17}\dot{f}_{s} + k_{18}f_{dis})
= s_{f}(k_{18}f_{dis} - \eta_{2}f_{sf}) = s_{f}k_{18}f_{dis} - \eta_{2}|f_{sf}|
\leq |k_{18}f_{dis}||s_{f}| - \eta_{2}|f_{sf}| = (|k_{18}f_{dis}| - \eta_{2})|s_{f}|
= -\varepsilon|s_{f}| \leq 0$$
(30)

که نتیجهای به صورت $\frac{|s(0)|}{\varepsilon} \leq \frac{|s(0)|}{\varepsilon}$ خواهد داشت. به طوری که زمان محدود رسیدن حالتها به لایه مرزی اطراف سطح لغزش میباشد. کنترل کننده پیشنهادی در شکل 5 نشان داده شده است.

5- ملاحظات

الف. ساختار کلی کنترل کننده پیشنهادی در شکل 6 نشان داده شده است. همانطور که در این ساختار دیده میشود، با استفاده از کنترل حالت لغزشی دینامیکی جریان بدون چترینگ ورودی شیر الکتریکی یعنی i_{sv} طوری تعیین میشود که نیروی خروجی محرک هیدرولیکی، نیروی مورد نظر و مطلوب ما را دنبال نماید. به بیان دیگر، به صورتی تعیین میشود که مطلوب نیز محدود به صفر همگرا شود. از طرفی این نیروی مطلوب نیز با کنترل حالت لغزشی دینامیکی و معادلات مکانیکی سیستم تعلیق برای داشتن شرایط مورد نظر مسافر و خودرو تعیین و محاسبه میشود.

ب. دقت نمایید که در معادله (20) تابع علامت یا ناپیوستگی در f_a وجود دارد و بنابراین بدون سوییچینگ میباشد. زیرا انتگرال گیر همانند یک فیلتر پایین گذر رفتار می کند. همین نتیجه برای x_{sp} و i_{sv} در معادلات (3) و پایین گذر رفتار می کند. همین نتیجه آنها نیز صاف و بدون چترینگ می باشند.

پ. با توجه به قسمت دوم معادله (6)، کنترل حالت لغزشی دینامیکی موجب می شود که x_1 و x_2 به صفر همگرا شوند و در نتیجه:

$$b_s \dot{z}_u + k_s z_u = -f_d \tag{31}$$

یعنی سیگنالهای z_u و z_u نیز به صورت غیر مستقیم تحت کنترل هستند. $\dot{z}_u$ و z_u دینامیکی) ت. در صورت استفاده از کنترل حالت لغزشی معمولی (به جای دینامیکی) برای محاسبه $\dot{z}_{sv}$ در معادله (29)، $\dot{z}_{sp}$ به جای $\dot{z}_{sv}$ محاسبه میشود. این امر موجب ظهور ناپیوستگی در $\dot{z}_{sp}$ شده و به علاوه برای محاسبه $\dot{z}_{sv}$ معادله دیفرانسیلی (3) باید حل شود. حل معادله (3) یعنی استفاده از انتگرالگیر که موجب افزایش اثر نویز خواهد شد. به علاوه دقت نمایید که در کنترل حالت لغزشی معمولی سطح لغزش به صورت زیر تعریف میشود.

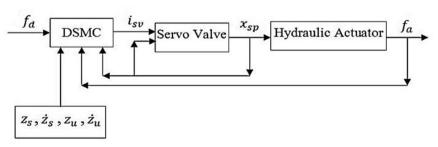
$$s_f = \lambda_5 (f_a - f_d) \tag{32}$$

که در این حالت، هنگام محاسبه، چترینگ در f_a ظاهر خواهد شد.

6- شبيه سازى

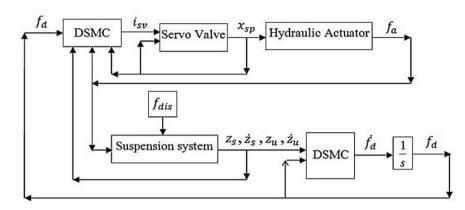
مقادیر پارامترهای استفاده شده برای سیستم تعلیق در جدول 1 نشان داده شده ند. [7]. به علاوه پارامترهای کنترل کننده به صورت زیر انتخاب شدهاند. $\lambda_1 = 5, \lambda_2 = 10, \lambda_3 = 10, \lambda_4 = 20,$ (33) $\lambda_5 = 0.1, \varepsilon = 10, \varphi = 0.1$ برای شبیهسازی، پستی و بلندی زمین به عنوان نامعینی به صورت زیر به چرخ خودرو اعمال می شود.

$$z_r = \begin{cases} 0.1\sin(t) & : 6 \le t \le 7 \\ 0 & : \text{otherwise} \end{cases}$$
 (34)

Fig.5 Implementation of the Controller Which Causes the Output of Hydraulic Actuator Track Desired Force

شکل 5 دیاگرام و نحوه پیادهسازی کنترل کنندهای که موجب می شود خروجی محرک هیدرولیکی نیروی مطلوب و مورد نظر را دنبال نماید

Fig.6 Block Diagram of the Proposed Approach for ASS شکل 6 دیاگرام رویکرد پیشنهادی سیستم تعلیق فعال

جدول 1 مقادیر پارامترهای سیستم تعلیق

 Table 1 Parameters of Suspension System

متغير	مقدار	واحد (ديمانسيون)
$m_{\scriptscriptstyle S}$	243	kg
b_s	370	N/(m/s)
k_s	14671	N/m
m_u	40	kg
b_t	414	N/(m/s)
k_t	124660	N/m
k_t eta	1	S ⁻¹
A_p	3.35×10^{-4}	m^2
τ	1/30	S
α	4.515×10^{13}	N/m ⁵
$P_{\scriptscriptstyle S}$	10342500	Pa
γ	1.545×10^9	$N/m^{5/2}kg^{1/2}$

معادله (34) به صورت ترسیمی در شکل 7 نشان داده شده است. شبیهسازی با نرمافزار متلب ^{1} و با گام ثابت 0.001 برای مدت زمانی 15 ثانیه در دو حالت فعال و غیرفعال انجام شده و نتایج آنها در شکلهای 8 تا 16 نشان داده شده است.

شکلهای 8 و 9 جابجایی و سرعت عمودی ^{2} چرخ خودرو را نشان می دهند، که تفاوت زیادی با حالت غیرفعال ندارد. زیرا کنترل کننده و نیروی اعمال شده بین چرخ و بدنه خودرو اعمال می شود نه بین چرخ و زمین. این موضوع در شکلهای 10، 11 و 12 نیز دیده می شود به طوری که جابجایی، سرعت و شتاب عمودی بدنه خودرو نسبت به حالت غیرفعال بسیار بهبود یافته است. در عمل نیز باید همینطور باشد. زیرا همانطور که در مقدمه نیز بیان شد برای راحتی مسافران خودرو، یک سیستم تعلیق نرم مورد نیاز است به طوری که جابجایی، سرعت و شتاب بدنه خودرو، نوسانات و تغییرات شدید نداشته باشد. اما برای هدایت مناسب خودرو در شرایط مختلف جاده، سیستم تعلیق باید سخت باشد یعنی چرخ خودرو از سطح جاده جدا نشود. جدا نشدن چرخ خودرو از سطح جاده جدا نشود. جدا نشدن چرخ خودرو از سطح جاده در طراحی ترمزهای ضد قفل ^{8} اهمیت زیادی دارد. زیرا در این ترمزها چرخ خودرو نباید لغزش داشته باشد.

شکلهای 13 و 14 نیز به ترتیب z_s-z_u یعنی انحراف تعلیق و z_u-z_r یعنی انحراف چرخها را نشان میدهند. همانطور که دوباره مشاهده می شود انحراف تعلیق بهبود یافته اما انحراف چرخها تفاوت زیادی با حالت غیرفعال ندارد. شکل 15 نیروی تولید شده به وسیله محرک هیدرولیکی را نشان می دهد. در نهایت، در شکل 16 جریان اعمال شده به شیر الکتریکی ترسیم شده است. واضح است که دامنه این جریان نیز بزرگ نمی باشد.

تذکر: در همه این شکلها مقیاس محور افقی ^{4} وابسته به سرعت خودرو یعنی v میباشد. معادله این تغییر مقیاس v است؛ که v جابجایی خودرو است. به عنوان مثال اگر سرعت خودرو v کیلومتر بر ساعت باشد v محورهای افقی در شکلهای v تا 16 در عدد v عدد v ضرب میشوند. دقت نمایید که v 16.67 سرعت خودرو بر حسب متر بر ثانیه است. v یعنی در این حالت شبیهسازی برای مسافتی در حدود v 250 متر انجام شده است (v 250 متر انجام شده به خودرو در حدود v 250 متر انجام شده است (v 250 متر انجام شده است (v 250 متر انجام شده است (v 250 متر انجام میباشد (v 250 متر ایک ثانیه).

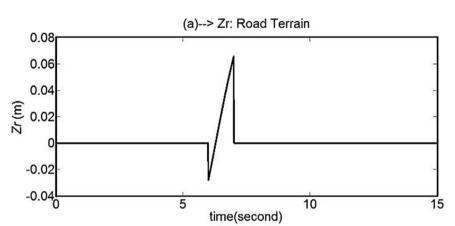
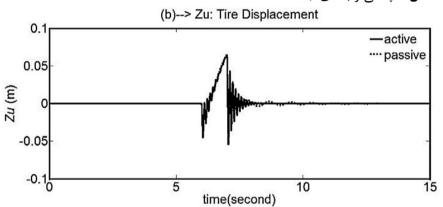

Fig.7 Road terrain

شکل 7 پستی و بلندی جاده

Fig.8 Tire displacement (solid: active, dotted: passive)

Fig.9 Tire velocity (solid: active, dotted: passive)

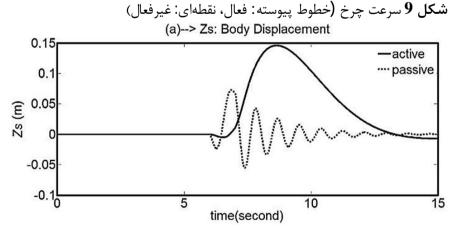

Fig.10 Body displacement (solid: active, dotted: passive)

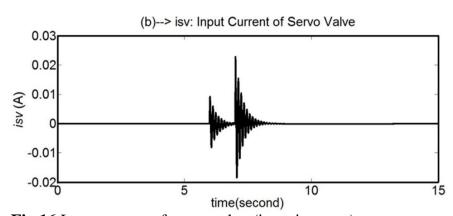
شكل 10 جابجايي بدنه خودرو (خطوط پيوسته: فعال، نقطهای: غيرفعال)

¹⁻ Matlab

²⁻ Vertical Displacement and Velocity

³⁻ Antilock Braking System or ABS

⁴⁻ Scale of Horizontal Axis

Fig.16 Input current of servo valve (in active case) شكل 16 جريان ورودى شير الكتريكي (درحالت فعال)

7- نتيجه گيري

در رویکرد پیشنهادی، از کنترل حالت لغزشی دینامیکی برای بهبود عملکرد سیستم تعلیق فعال استفاده شده است؛ به طوری که هم معادلات مکانیکی و هم معادلات الکتریکی سیستم تعلیق در نظر گرفته شدهاند. به همین دلیل معادلات مورد استفاده بسیار پیچیده میباشند. با این وجود، روش پیشنهادی بسیار ساده است. از یک شیر الکتریکی استفاده شده و خروجی شیر، که دارای لقی است محرک هیدرولیکی را فعال میکند. یعنی با وجود نامعینی-های موجود در سیستم (پستی و بلندیهای زمین)، تنها سیگنال در دسترس فقط جریان ورودی شیر است؛ بنابراین جریان صاف و بدون چترینگ شیر الکتریکی در دو مرحله طوری محاسبه شده است که سیستم تعلیق رفتار مطلوب را داشته باشد. روش پیشنهادی بدون چترینگ بوده و در مقابل نامعینیهای جاده نیز مقاوم میباشد.

8-مراجع

- [1] Y. U. Yim, S. Y. Oh, Modeling of vehicle dynamics from real vehicle measurements using a neural network with two-stage hybrid learning for accurate long-term prediction, *IEEE Transaction on Vehicular Technology*, Vol. 53, No. 4., 2004.
- [2] B.-C. Chen, Y.-H. Shiu, A.-C. Hsieh, Sliding-mode control for semi-active suspension with actuator dynamics, *Taylor & Francis, International Journal of Vehicle System Dynamics*, Vol. 4, No. 1-2, pp. 277-290, 2011.
- [3] T. Yoshimura, A. Kume, M. Kurimoto, J. Hino, Construction of an active suspension system of a quarter car model using the concept of sliding mode control, *Elsevier, Journal of Sound and Vibration*, Vol. 239, No. 2, pp. 187-199, 2001.
- [4] S.-J. Huang, H.-Y. Chen, Adaptive sliding controller with self-tuning fuzzy compensation for vehicle suspension control, *Elsevier, Mechatronics*, Vol. 16, pp. 607-622, 2006.
- [5] X. Ji, W. Wei, H. Su, A class of proportional-integral sliding mode control with application to active suspension system, *Elsevier, Systems and Control Letters*, Vol. 56, pp. 253–254, 2007.
- [6] S. Chantranuwathana, H. Peng, Adaptive robust force control for vehicle active suspensions, *Wiley, International Journal of Adaptive Control and Signal Processing*, pp. 83-102, 2004.
- [7] M. M. Fateh, S. S. Alavi, Impedance control of an active suspension system, *Elsevier, Mechatronics*, Vol. 19, pp. 134-140, 2009.
- [8] A. Karami-Mollaee, N. Pariz, H. M. Shanechi, Position control of servomotors using neural dynamic sliding mode, *IEEE Transactions of the ASME (American Society of Mechanical Engineering), Journal of Dynamic Systems, Measurement and Control*, Vol. 133, No. 6, pp. 141-150, 2011.
- [9] H. Lee, V.-I. Utkin, Chattering suppression methods in sliding mode control systems, *Elsevier, Annual Reviews in Control*, Vol. 31, No. 2, pp. 179-188, 2007.
- [10] W. Perruquetti, J. Pierre-Barbot, *Sliding mode control in engineering*, Marcel Dekker, 2002.
- [11] A. Levant, Sliding order and sliding accuracy in sliding mode control, *International Journal of Control*, Vol. 58, pp. 1247-1263, 1993.
- [12] G. Bartolini, A. Ferrara, E. Usai, Chattering avoidance by second-order sliding mode control, *IEEE Transaction on Automatic Control*, Vol. 43, No. 2, pp. 241-246, 1998.
- [13] A. Levant, Robust exact differentiation via sliding mode techniques, *Elsevier*, *Automatica*, Vol. 34, pp. 379-384, 1998.
- [14] H. Li, J. Yu, C. Hilton, H. Liu, Adaptive sliding-mode control for nonlinear active suspension vehicle systems using T–S fuzzy approach, *IEEE Transactions on Industrial Electronics*, Vol. 60, No. 8, 2013.
- [15] Y. M. Sam, J. H.S. Osman, M. Ruddin, A. Ghani, A class of proportional-integral sliding mode control with application to active suspension system, *Elsevier, Systems and Control Letters*, Vol. 51, pp. 217–223, 2004.

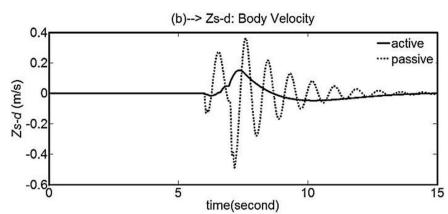
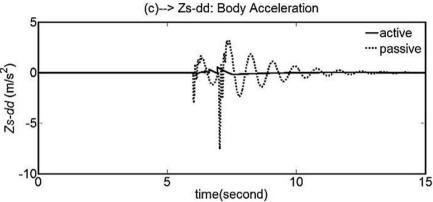

Fig.11 Body velocity (solid: active, dotted: passive)
شكل 11 سرعت بدنه خودرو (خطوط پيوسته: فعال، نقطهای: غيرفعال)

Fig.12 Body acceleration (solid: active, dotted: passive) شكل **12** شكل 12 شتاب بدنه خودرو (خطوط پيوسته: فعال، نقطهاي: غيرفعال

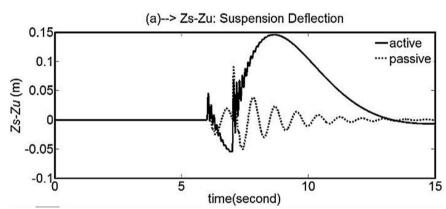
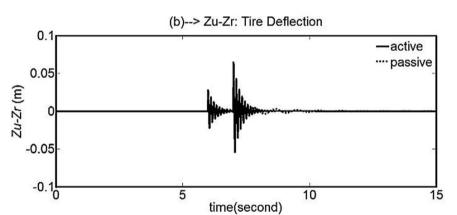

Fig.13 Suspension deflection (solid: active, dotted: passive) شكل 13 انحراف تعليق (خطوط پيوسته: فعال، نقطهای: غيرفعال)

Fig.14 Tire deflection (solid: active, dotted: passive) شكل 14 انحراف چرخ (خطوط پيوسته: فعال، نقطهاي: غيرفعال)

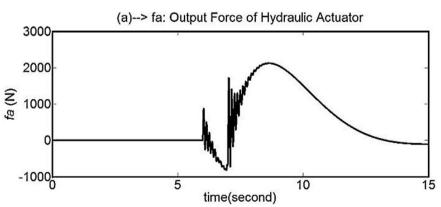

Fig.15 Output force of hydraulic actuator (in active case)

(درحالت فعال) (درحالت فعال) شکل 15 نیروی خروجی و تولید شده توسط محرک هیدرولیکی

- [18] J.-J. E. Slotine, W. Li, Applied nonlinear control, Prentice-Hall, 1991.
- [19] P.-C. Chen, A.-C. Huang, Adaptive sliding control of active suspension systems with uncertain hydraulic actuator dynamics, *Taylor & Francis, International Journal of Vehicle System Dynamics*, Vol. 44, No. 5, pp. 357-368, 2006.
- [16] L. Xiao, Y. Zhu, Passivity-based integral sliding mode active suspension control, *The International Federation of Automatic Control, Preprints of the 19th World Congress, Cape Town, South Africa*, August 24-29, pp. 5205-5210, 2014.
- [17] Y.-Q. Zhang, Y.-S. Zhao, J. Yang, L.-P. Chen, A dynamic sliding-mode controller with fuzzy adaptive tuning for an active suspension system, *Proc. IMechE, Part D: Journal of Automobile Engineering*, Vol. 221, 2007.